

نشست علمی " بررسی آخرین مسائل و تحولات ترکیه پس از کودتای ۱۵ ژوئیه " برگزار گردید+تصاویر

نشست علمی " بررسی آخرین مسائل و تحولات ترکیه پس از کودتای ۱۵ ژوئیه " توسط موسسه آذر آران برگزار گردید.

به گزارش خبرگزاری آران، نشست علمی " بررسی آخرین مسائل و تحولات ترکیه پس از کودتای ۱۵ ژوئیه " توسط موسسه آذر آران برگزار گردید. در این نشست که با حضور اساتید دانشگاه، کارشناسان و اصحاب رسانه برگزار گردید، کارشناسان حوزه ترکیه در مورد کودتای نافرجام اخیر ترکیه و تحولات بوجود آمده در این کشور پس از این حادثه سخنرانی نموده و علل و ابعاد آن را بررسی نمودند.

دکتر رجب ایزدی کارشناس کشورهای منطقه و مدیر گروه علوم سیاسی دانشگاه تبریز در نشست بررسی پیامدهای کودتای نافرجام ۱۵ ژوئیه بر منافع ملی ایران اظهار داشت: کودتاهای ژنرال گورسل در سال ۱۹۶۰ و ژنرال کنعان اورن در ۱۹۸۰ دو کودتای مهم ترکیه بودند؛ اگر ارتش به معنای واقعی کودتا کند تقریباً کسی یارای مقابله با آن را ندارد به همین دلیل سایر رخدادهایی که به نام کودتا عنوان می‌کنند را قبول ندارم.

کودتاچی‌ها خود می‌دانستند در اقلیت هستند
وی ادامه داد: در کودتاهای دیگر مقوله بمباران وجود نداشت و فقط در حد دستگیری بود اما در کودتای اخیر ترکیه جنگنده‌ها به پرواز در آمدند؛ تفاوت این کودتا در این بود که تنها واحدهایی از ارتش اقدام به کودتا کردند و خود کودتاچی‌ها می‌دانستند که در اقلیت هستند و همراهی لازم تمام ارتش وجود ندارد.
ایزدی با بیان اینکه ترکیه از زمان عثمانی‌ها برخلاف ایران یک امپراتوری نظامی بوده است، ابراز کرد: ارتش ترکیه از زمان خلافت و امپراتوری نقش عمده‌ای داشته و این در دوران جمهوری هم با تفاوت ورود رسانه و ایجاد روشنفکری، ادامه یافته است.

وی افزود: در این کودتا ارتش هماهنگ نبود و شکست خورد.
قدرت سیاسی ترکیه ضعیف شده است/ ترک‌ها در مورد سوریه کوتاه آمدند اما تغییر سیاست ندادند
ایزدی با اعلام اینکه قدرت ارتش بعد از شکست در کودتا افول کرد و قدرت اردوغان افزایش یافت، عنوان کرد: در مجموع قدرت ترکیه نسبت به دوران پیش از کودتای نافرجام کاهش یافته است و نشانه‌های از روآوردن به سیاست پوپولیستی و بسیج مردمی در ترکیه دیده می‌شود. این کودتا با توجه به مسائل رخ داده اخیر مثل درگیری جنوب شرق، پارک گری، مسائل مالی و شکست حزب حاکم در انتخابات به دلیل افزایش ناامنی‌ها قابل پیش‌بینی بود.
وی توضیح داد: ترکیه به علت ضعفی که بعد از کودتا دچار آن شده است در مورد مسئله سوریه کمی کوتاه خواهد آمد اما تغییر اساسی در سیاست خود نخواهد داد؛ به همین دلیل در آینده با ایران هماهنگ‌تر خواهد بود، و ایران و ترکیه بنا بر حسن همجواری و روابط حسنه در بیش از یک قرن بایستی با همدیگر روابط سازنده و مناسبی داشته باشند.

دکتر جمشیدی راد استاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز در خصوص دستاوردهای کودتا در ترکیه اظهار داشتند، کودتا قدرت ترکیه را تضعیف کرده و دموکراسی را در این کشور به تاخیر انداخته است.

جمشیدی راد در ادامه گفتند اگر همراهی مردم نبود اردوغان شکست می‌خورد .
وی در ادامه بیان داشت، در کوتاه مدت کودتا موجب افزایش اقتدار اردوغان شده ولی در طولانی مدت باعث تضعیف جامعه مدنی در ترکیه می‌شود
ایشان احتمال به وقوع پیوستن کودتای دیگری را در ترکیه پیش‌بینی نمودند.

حجت الاسلام حسین شعبانی رابین فرهنگ سابق ایران در ترکیه با اشاره به نقش آفرینی مردم در کودتای نافرجام ترکیه، تصریح کرد: اگر کودتای ترکیه به فرجام می‌رسید، ایده مقابل ایران هم به اقتدار دست می‌یافت؛ جماعت گولن عمدتاً ترک‌هایی با کینه فراوان از ایران هستند و قطعاً پیروزی این کودتا به نفع ما نبود.
وی متذکر شد: اگر لیست سیاه گولن را می‌دیدید، متوجه می‌شدید که این لیست عمدتاً از شیعیان تشکیل می‌شد و هوشمندانه ترین سیاست خارجی ایران در سال‌های گذشته قطعاً سیاستی بود که در قبال ترک‌ها اتخاذ کرد چون محبوبیت ایران را در بین مردم با توجه به پیشینه کینه موجود افزایش داد.

مردم در میان احزاب ترکیه به حزب اردوغان علاقه‌مند هستند/ نظامی‌های کودتاچی در آمریکا آموزش دیده‌اند
شعبانی کودتای ترکیه را سبیلی غیرالهی بر صورت دیکتاتورهای ترک خواند و اعلام کرد: مردم ترکیه محدودیت‌های مالی، دینی و امکاناتی را در گذشته نزدیک به یاد دارند و نمی‌توانند منکر بهبود شرایط بشوند لذا آنان در مقایسه با حزب جمهوری خواه خلق با توجه به اقتضاحات به بار آمده و حزب حرکت ملی با توجه به ضعف درونی، همان آک پارتی را انتخاب می‌کنند.

وی ادامه داد: هسته اصلی کودتا افرادی نظامی هستند که همگی در آمریکا آموزش دیده‌اند و در مکان زندگی خود به راحتی با فتح الله گولن ارتباط برقرار کردند.

مساجد نقش مهمی در کودتا داشتند

حجت الاسلام شعبانی با بیان اینکه ما اگر بخواهیم تحلیل درستی از کودتا داشته باشیم باید این موضوع را از دید مردم ترکیه تحلیل کنیم، تشریح کرد: مردم از فعالیت‌های پسر اردوغان و اقتضاحات دولت در سوریه خبر دارند ولی با تمام مشکلات مالی و داخلی در مقابل نظامی‌ها ایستادند و این کاری بود که تا به حال انجام نداده بودند؛ چیزی که کودتاگران پیش‌بینی نکرده بودند واگرایی به وجود آمده بین احزاب مخالف و مردم بود.

وی تأکید داشت: مساجد نقش مهمی در این کودتا داشتند و در کشوری لائیک تا صبح از مساجد توسط ائمه نماز جماعت، مناجات پخش شد؛ وقتی من با علی بولاش، نویسنده علاقمند به ایران صحبت کردم به من صراحتاً گفت فکر نکنید در ترکیه انقلابی صورت گرفته، فقط این دفعه نمازخوان‌ها رای آوردند و به روی کار آمدند.

این کارشناس مسایل ترکیه با اشاره به اینکه طرح ریزان کودتا از نافرجامی آن خبر داشتند، خاطرنشان کرد: حتی روی کار آوردن اردوغان به دلیل کشیدن ترمز احساسات اسلامی

مردم بوده است، امکانات رفاهی، حفاظت از آراء و انتخابشان در بحث حمایت مردم و در نتیجه شکست کودتا موثر بوده است. گولن چندین بار گفته است: اگر راه بهشت از ایران بگذرد ما از خدا میبوسیم آیا راه دیگری وجود دارد؟

حمید احمدی نیز در تشریح اهمیت، اهداف و دلایل زمینه های کودتای ترکیه گفت: نظام ترکیه مبتنی بر یک نظام سکولاریسم است و ارتش ترکیه همواره خواهان دخالت در سیاست بوده و آخرین کودتای موفق هم کودتای پست مدرن در 1997 برای براندازی دولت اربکان بوده است. وی عنوان کرد: آمریکا از سال 1960 با سپردن مسئولیت به فتح الله گولن توانست ترکیه را به کنترل دربیآورد، گولن به عنوان پدر معنوی ترکیه شناخته می‌شد و نفوذ فراوانی در مردم داشت همچنین ارتباط نزدیکی با سیا داشت؛ دشمنی گولن با شیعه و ایران امری انکارناپذیر است تا جایی که در چندجا گولن گفته اگر راه بهشت از ایران بگذرد ما از خدا میبوسیم آیا راه دیگری وجود دارد؟ کودتا با رهبری داخلی جماعت گولن و مدیریت آمریکا شکل گرفت کارشناس مسایل منطقه با اعلام اینکه بحث فساد مالی فرزندان اردوغان و 4 وزیر وی، گردها و پارک گزی، هالک بانکی و بحران سوریه باعث بروز تنش‌هایی در این کشور شد، یادآور شد: این کودتا با رهبری داخلی جماعت گولن و تغییر سیاست خارجی توسط مدیریت آمریکا انجام شد، اقدامات داخلی و خارجی ترکیه باعث شد تا آمریکا به فکر ضربه زدن به ترکیه بیفتد. وی اذعان کرد: ما در حالی داریم این کودتا را محکوم می‌کنیم که به فرجام نرسید و این احتمال وجود دارد که اگر کودتا پیروز می‌شد احتمال داشت مواضع‌مان تغییر کند، نباید این کودتا را کوچک بشماریم چراکه کودتا یک اقدام به خوبی مدیریت شده از سوی آمریکا بود. اشتباه ارتش در کجا بود؟ این صاحب‌نظر مباحث ترکیه در پایان بیان داشت: اردوغان به خوبی از فضای مجازی استفاده کرد و اشتباه ارتش این بود که فضای مجازی را با تفکر حمایت و استقبال مردم نیست. ترک‌ها در عرصه سیاسی بیش فعال هستند اما نقش سازنده‌ای ندارند.

دکتر محمد رضا کفاش کارشناس مسائل ترکیه نیز در تبیین نقش کودتا در چرخش سیاست خارجه ترکیه، توضیح داد: سیاست خارجی ترکیه در چند مرحله قابل بررسی است، اگر دوره روی کار آمدن آتاترک را بررسی کنیم می‌بینیم که برپایه ملی‌گرایی و کمالیسم می‌باشد و تا سال 2002 شاهد تغییر چندانی نبوده اما بعد از روی کار آمدن آک پارتی شاهد بیش فعالی ترکیه در عرصه سیاسی منطقه هستیم و سعی داشتند تبدیل به یک الگو در منطقه شوند. وی اضافه کرد: یکی از مشخصه‌های شاخص ترکیه در عرصه سیاست خارجی در این دوره (2002-2011) بحث میانجی‌گری ترکیه است و خود را به عنوان چهارراه دیپلماتیک مطرح می‌کند اما بعد از سال 2011 شاهد تغییراتی در سیاست خارجی ترکیه هستیم، ترک‌ها همچنان در عرصه سیاست خارجی بیش فعال هستند ولی حالت تهاجمی به خود گرفته و نقش سازنده‌ای ندارد. ترکیه در ائتلاف‌هایش منافع ایران را هدف قرار داده است کفاش ائتلاف‌های ترکیه با غرب را در راستای چیره شدن بر ایران دانست و اظهار کرد: نقش آفرینی ترکیه در تشکیل ائتلاف‌ها هم قابل مشاهده است و اگر عمیقاً بررسی کنیم اکثر این ائتلاف‌ها منافع ایران را هدف گرفته‌اند و همین ائتلاف‌ها حاکی از اتحاد ترکیه با غرب است. وی متذکر شد: تصور ایجاد تغییر در این سیاست از سوی ترکیه اشتباه بزرگی است، ترکیه در سال‌های اخیر دچار اشتباهات بزرگی شده و یکی از آن‌ها افزایش دشمنان و کاهش دوستان منطقه‌ای است. کودتا نقش کاتالیزگر را ایفا کرد کفاش با بیان اینکه امروز شاهد افزایش وزن گردها هستیم، خاطرنشان کرد: یک شبه دولت در شمال سوریه در حال تشکیل است و ترکیه نمی‌تواند این را تحمل کند، تمامی این مسائل حاصل سیاست‌های غلط ترکیه است تا جایی که امروز حتی هم‌پیمانان ترک‌ها از جمله آمریکا نیز سیاست‌های این کشور را قبول ندارد. وی ادامه داد: ما قبل از کودتا هم شاهد برخی تحولات از جمله استعفای داوود اوغلو بودیم که تئوریسین حزب آک پارتی بود، کودتا نقش کاتالیزگر را بازی کرد و باعث سرعت گرفتن تغییر مواضع ترکیه شد. ترکیه در آینده روابط خود را با ایران افزایش خواهد داد/ ترک‌ها افرادی پراگماتیک هستند این کارشناس مسایل ترکیه خبر از تلاش ترک‌ها برای بازسازی چهره سیاسی خودشان داد و گفت: ارتش ترکیه احساس نادیده گرفته شدن دارند، ترکیه در آینده در تلاش خواهد بود تا روابطش را با ایران افزایش دهد، امروز می‌بینیم ترک‌ها بر تمامیت ارضی سوریه تاکید دارند، هرچند که مخالف اسد هستند اما قبول کردند که به طور موقت حضور داشته باشد. وی بیان کرد: گسترش روابط با رژیم صهیونیستی سرعت گرفته و ترکیه در تلاش برای بازسازی روابط با مصر و سوریه است، با این حال روابط آنکارا با غرب ناگسستنی است و شاهد تغییر چندانی در این زمینه نخواهیم بود اما آنچه مشخص است ترک‌ها برای جبران تلاش خواهند کرد، چون افرادی پراگماتیک هستند.

خانم دکتر منیژه صدری مدیر گروه علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شبستر نیز در این نشست اظهار داشت: با توجه به نظریه توین بی و تشکیل اتحادیه اروپا اردوغان با استفاده از اشتیاق مردم در پیوست به اتحادیه اروپا استفاده کرده و دست به یک سری کارهای اساسی زد. از سوی دیگر با استفاده از تئوری داوود اغلو در سیاست خارجی مشکلات خود را با همسایگان به حداقل رسانیده و از این تریق دوران طلایی سیاست خارجی ترکیه را رقم زد و این امر از عوامل پیشرفت اقتصادی ترکیه تا سال 2011 شد. اما بعد از 2011 با دخالت در مسائل داخلی سوریه بزرگترین اشتباه سیاسی خود را انجام داد که ترکیه را وارد باتلاق نمود و خروج از این باتلاق برای ترکیه کم هزینه نخواهد بود. اردوغان در سال‌های اخیر با سیاست‌هایی که پیش گرفت باعث توسعه اقتصادی ترکیه شد و رای آوردن حزب عدالت و توسعه در چند انتخابات باعث غرور وی شده و کم‌کم رفتار مستبدانه پیش گرفت و با کنار گذاشتن عبدالله گل و سپس داوود اغلو اشتباه‌های سیاسی خود را ادامه داد. از جمله سیاست‌های اشتباه اردوغان پذیرش مهاجران سوری به کشور بود، که این مهاجران از هر طیف وارد ترکیه شدند و نتیجه این سیاست بمب‌گذاری‌های انتحاری در گوشه و کنار ترکیه هست که به احتمال زیاد در آینده شاهد تکرار این بمب‌گذاری‌ها خواهیم شد. از سوی دیگر ترک‌ها برای این مهاجران سوری که عملاً در حال حاضر هم وطن ترک‌ها محسوب می‌شود نه از سوی شهرداری‌ها و نه دانشگاه‌ها برنامه

خاصی عرضه نکرده اند.

از اشتباه های دیگر اردوغان گسترش جمعیت های مذهبی افراطی در ترکیه هست که این افراد در عقاید مذهبی بسیار افراطی عمل می کنند
دستگیری سران ارتش در ده های اخیر توسط اردوغان باعث کاهش قدرت ارتش شد که به هر دلیلی که باشد به اعتقاد من سبب کاهش قدرت ارتش نیز شد.
دیدگاه های مختلفی در مورد کودتا وجود دارد و عده ای معتقدند این کودتا کار خود اردوغان بوده که با توجه به شخصیت وی، این موضوع از ایشان بعید است و از سوی دیگر

لکه ننگی در اقتدار سیاسی اردوغان محسوب می شود
وی افزود: این یک شبهه کوتاه بوده که اردوغان از این شبهه کودتا به خوبی در جهت اتحاد روح ملی در این کشور استفاده می کند. دستگیری های گسترده اعضای آسیا بانک
،سندیکاها و بعضی تشکیلات وابسته به فتح الله گن از نتایج کوتاه مدت این کودتا هست. در روزهای آینده اگر اردوغان از این روحیه ملی ایجاد شده بخوبی استفاده نکند قطعه
به تعبیر ترک ها گزینه سوم یعنی شکست را شاهد خواهد بود.
وی همچنین از سیاست هشیارانه جمهوری اسلامی ایران در مقابل کودتا تمجید نمود.